

مبطلات روزه

اول: خوردن و آشامیدن.

سوال: حکم تزریق آمپول و سایر تزریقات نسبت به روزه‌داران در ماه مبارک رمضان، چیست؟
آیت الله خامنه‌ای: احتیاط واجب آن است که روزه دار از سرم و آمپول‌های مقوی یا مغذی و هر آمپولی که در رگ تزریق می‌شود خودداری کند لکن آمپول‌های دارویی که در عضله تزریق می‌شود و آمپول‌های بی‌حسی مانعی ندارد.
آیت الله سیستانی: آمپول و سرم، روزه را باطل نمی‌کند؛ هرچند آمپول تقویتی یا سرم قندی نمکی باشد.

آیت الله مکارم: تمام انواع آمپول‌های دارویی یا تقویتی که به صورت عضلانی تزریق می‌شوند، و همچنین تزریق واکسن‌های غیر خوراکی برای افراد روزه دار اشکالی ندارد.

سوال: استفاده از قطره گوش و چشم و بینی در روزه چه حکمی دارد؟ همه مراجع (بجز مکارم) استفاده از قطره چشم و گوش، هنگام روزه اشکال ندارد، حتی اگر مزه آن در حلق احساس شود.
آیت الله مکارم: اگر یقین دارد به حلق می‌رسد برای روزه اشکال دارد.

نکته: اگر روزه دار به قدری تشنه شود که بترسد از تشنگی بمیرد، می‌تواند به اندازه‌ای که از مردن نجات پیدا کند آب بیاشامد، ولی

روزه او باطل می‌شود و اگر ماه رمضان باشد، باید در بقیه روز از بجا آوردن کاری که روزه را باطل می‌کند، خودداری نماید و بعد هم قضای آن روز را به جای آورد.
سوال: آیا کارهای دندانپزشکی از قبیل کشیدن دندان، عصب کشی، بی‌حسی، پر کردن، روزه را باطل می‌کند؟ همه مراجع: اگر چیزی وارد حلق نشود، روزه صحیح است.

دوم: جماع (نزدیکی کردن)

سوال: اگر مردی با همسرش در روز ماه رمضان شوخی و ملاحظه نماید، آیا به روزه اش ضرر می‌رساند؟ همه مراجع: اگر منجر به بیرون آمدن منی نشود، روزه باطل نمی‌شود.

سوم: استمناء

سوال: شخصی چندین سال عادت به استمناء در ماه رمضان داشته است، روزه او چه حکمی دارد؟ همه مراجع: استمناء مطلقاً حرام است و اگر منی خارج شود، موجب غسل جنابت می‌شود، و اگر این عمل در حال روزه در روز ماه رمضان صورت بگیرد، در حکم افطار عمدی با حرام است،

چهارم: دروغ بستن به خدا و

پیغمبر و جانشینان او (علیهم السلام) (البته از نظر آیات عظام مکارم و سیستانی بنا بر احتیاط واجب)
نکته: اگر روزه‌دار به گفتن یا به نوشتن یا به اشاره و مانند اینها، به خدا و پیغمبر و جانشینان آن حضرت عمداً نسبت دروغ بدهد،

اگر چه فوراً بگوید دروغ گفتم، یا توبه کند، روزه او باطل است و احتیاط واجب (آیت الله سیستانی احتیاط مستحب) آن است که حضرت زهرا (س) و سایر پیغمبران و جانشینان آنان هم در این حکم فرقی ندارند.

نکته: اگر بخواهد خبری را که نمی‌داند راست است یا دروغ نقل کند، باید (سیستانی بنا بر احتیاط واجب) از کسی که آن خبر را گفته یا از کتابی که آن خبر در آن نوشته شده، نقل نماید.

پنجم: رساندن غبار غلیظ به حلق (البته از نظر آیات عظام خامنه‌ای و سیستانی بنا بر احتیاط واجب)

سوال: حکم استعمال دخانیات مانند سیگار در حال روزه چیست؟ (ج) احتیاط واجب آن است که روزه دار از دودهای انواع دخانیات و نیز مواد مخدّری که از راه بینی یا زیر زبان جذب می‌شود خودداری کند.

ششم: فرو بردن سر در آب

سوال: شنا کردن در حال روزه چه حکمی دارد؟ همه مراجع (بجز سیستانی): اگر روزه‌دار عمداً تمام سر را در آب فرو برد، اگرچه باقی بدن او از آب بیرون باشد، بنا بر احتیاط واجب باید قضای آن روزه را بگیرد، ولی اگر تمام بدن را آب بگیرد و مقداری از سر بیرون باشد روزه او باطل نمی‌شود.

آیت الله سیستانی: فرو بردن تمام سر در آب کراهت شدید دارد و

بسم الله الرحمن الرحيم

احکام روزه ۱

نهاد نمایندگی مقام معظم
رهبری

در دانشگاه علوم پزشکی

سال ۱۳۹۷

تهیه و تنظیم: طاهری

بر اساس فتاوی آیات عظام:

آیت الله العظمی امام خمینی

آیت الله العظمی سید علی خامنه ای

آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

پاسخگویی به سوالات شرعی و
اعتقادی:

همه روزه از ساعت ۸ صبح
الی ۱۰ شب

طاهری: ۰۹۳۵۳۸۶۰۰۱۶

روزه باطل نمی‌شود.

هفتم: باقی ماندن بر جنابت و

حیض و نفاس تا اذان صبح

سوال: اگر فرد جنب در ماه

رمضان عمداً غسل نکند تا وقت

تنگ شود و با تیمم وارد صبح

شود حکم روزه‌اش چیست؟

همه مراجع: روزه‌اش صحیح

است گرچه مرتکب معصیت شده

است.

نکته: اگر جنب در ماه رمضان

غسل را فراموش کند و بعد از یک

روز یادش بیاید، باید روزه آن روز

را **قضا** نماید، ولی اگر زن غسل

حیض یا نفاس را فراموش کند و

بعد از یک روز یا چند روز یادش

بیاید، روزه‌هایی که گرفته

صحیح است.

نکته: اگر زن نزدیک اذان صبح

از حیض یا نفاس پاک شود و

برای هیچکدام از غسل و تیمم

وقت نداشته باشد، یا بعد از اذان

بفهمد که پیش از اذان پاک شده،

روزه او صحیح است، ولی اگر در

وسعت وقت، قضای رمضان را

گرفته باشد، صحیح بودن آن

اشکال دارد.

نکته: زن مستحاضه در صورتی

روزه اش صحیح است که غسل-

های روزانه و شبی که فردای آن

را روزه می‌گیرد، انجام دهد. (البته

از نظر آیت الله سیستانی بعید

نیست که در صحت روزه

مستحاضه غسل شرط نباشد)

سوال: در ماه مبارک رمضان در

منزل یکی از اقوام مهمان بودم

که غسل جنابت بر من واجب شد

بر اثر خجالت و حیا مجبور شدم با

خاک، تیمم بدل از غسل واجب

بکنم آیا روزه‌ام در آن روز صحیح

است یا خیر؟ همه مراجع: اگر تیمم

به‌خاطر عذر شرعی باشد و یا

به‌خاطر تنگی وقت باشد، موجب

بطلان روزه نیست و در غیر این

صورت، روزه روزه باطل است.

سوال: اگر شخصی قبل از اذان

مغرب و بعد از غروب آفتاب حیض

حیض شود آیا روزه آنروز را باید

بعداً قضا کند؟ همه مراجع: اگر زن

در اثناء روز خون حیض یا نفاس

ببیند اگر چه نزدیک مغرب باشد،

روزه او باطل است مگر این که

بعد از غروب آفتاب خون ببیند که

در این صورت روزه صحیح است.

هشتم: اماله کردن با چیزهای

روان (تنقیه کردن)

نکته: اماله کردن با چیز روان

اگرچه از روی ناچاری و برای

معالجه باشد، روزه را باطل

می‌کند، ولی استعمال شیا‌ف‌هایی

که برای معالجه است اشکال

ندارد.

سوال: حکم استفاده کردن کرم

واژینال برای زنان در هنگام روزه

چیست؟ همه مراجع: اشکالی

ندارد.

نهم: قی کردن (استفراغ کردن).

نکته: هرگاه روزه‌دار عمداً قی

کند (اگر چه به واسطه مرض و

مانند آن ناچار باشد) روزه‌اش

باطل می‌شود، ولی اگر سهواً یا

بی‌اختیار قی کند، اشکال ندارد.

نکته: برخی از مردم فکر می

کنند اگر در ماه رمضان بخواهند

قبل از ظهر به مسافرت بروند

چون روزه شان صحیح نیست پس

از ابتدای سفر روزه خود را باطل

می کنند یا اصلا آنروز روزه نمی

گیرند در حالی که طبق نظر همه

مراجع تقلید تا مسافر به جایی

نرسد که دیوارهای شهر را نبیند و

یا صدای اذان شهر را نشنود نمی

تواند روزه خود را باطل کند

مکروهات روزه دار

دوا ریختن به چشم و سرمه

کشیدن در صورتی که مزه یا بوی

آن به حلق برسد، استعمال شیاف،

تر کردن لباسی که در بدن است،

کشیدن دندان و هر کاری که به

واسطه آن از دهان خون بیاید،

مسواک کردن با چوب تر آورد.

بنابر احتیاط کفاره نیز بر او واجب است.

طعام به فقیر بدهد، و در هر دو صورت روزه‌هایی را که نگرفته باید قضا نماید.

اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش برسد، یا به جایی برسد که می‌خواهد ده روز در آن جا بماند، چنانچه کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده، باید آن روز را روزه بگیرد، و اگر انجام داده روزه آن روز بر او واجب نیست.

زنی که بچه شیر می‌دهد و شیر او کم است، چه مادر بچه یا دایه او باشد، یا بی‌اجرت شیر دهد، اگر روزه برای بچه‌ای که شیر می‌دهد ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست و باید برای هر روز یک مد طعام، یعنی گندم یا جو و مانند اینها به فقیر بدهد و نیز اگر برای خودش ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست و بنابر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد و در هر دو صورت روزه‌هایی را که نگرفته باید قضا نماید. ولی اگر کسی پیدا شود که بی‌اجرت بچه را شیر دهد، یا برای شیر دادن بچه از پدر یا مادر بچه یا از کس دیگر که اجرت او را بدهد اجرت بگیرد، احتیاط واجب آن است که بچه را به او بدهد و روزه بگیرد.

اگر مسافر بعد از ظهر به وطنش برسد، یا به جایی برسد که می‌خواهد ده روز در آن جا بماند، نباید آن روز را روزه بگیرد.

کسی که به واسطه پیری نمی‌تواند روزه بگیرد، یا برای او مشقت دارد، روزه بر او واجب نیست، ولی در صورت دوم باید برای هر روز یک مد تقریباً ده سیر است گندم یا جو و مانند اینها به فقیر بدهد. زنی که زاییدن او نزدیک است و روزه برای حملش ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست، و باید برای هر روز یک مد طعام، یعنی گندم یا جو و مانند اینها به فقیر بدهد و نیز اگر روزه برای خودش ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست و بنابر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مد

نکته: اگر روزه‌دار سهواً چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه‌اش باطل نمی‌شود. اگر به گفته کسی که می‌گوید مغرب شده افطار کند و بعد بفهمد مغرب نبوده است، قضا و کفاره بر او واجب می‌شود. ولی اگر خبر دهنده عادل بوده، فقط قضای آن روزه واجب است. اگر کفاره بر انسان واجب شود و چند سال آن را بجا نیاورد، چیزی بر آن اضافه نمی‌شود. اگر روزه‌دار بعد از ظهر مسافرت نماید، باید روزه خود را تمام کند، و اگر پیش از ظهر مسافرت کند، وقتی به حد ترخص برسد، یعنی به جایی برسد که دیوار شهر را نبیند و صدای اذان آن را نشنود، باید روزه خود را باطل کند، و اگر پیش از آن روزه را باطل کند،

س ۱۲. آیا کارهای

دندانپزشکی از قبیل کشیدن دندان، عصب کشی، بی‌حسی، پر کردن، روزه را باطل می‌کند؟
ج. اگر چیزی وارد حلق نشود، روزه صحیح است.

واجب باید برای هر روز یک مد

-آمیول بی حسی که در رگ تزریق نمی شود روزه را باطل نمی کند. آیت الله مکارمس ۱۱. بعضی از پزشکان که به مسائل شرعی ملتزم نیستند، بیماران را از روزه گرفتن به دلیل ضرر داشتن منع می کنند، آیا گفته این پزشکان حجت است یا خیر؟

ج. تشخیص خود مکلف ملاک است. در صورتی که مکلف احتمال عقلایی بدهد و بترسد که روزه برای او ضرر داشته باشد روزه بر او واجب نیست. البته ترس از ضرر گاهی از گفته متخصص امین و گاهی از تجربه بیمارهای مشابه یا تجربه خود انسان حاصل می شود.

حکم قرآن به سر گرفتن اشخاص معذور [متفرقه روزه] پرسش: قرآن به سر گرفتن افرادی که عذر شرعی دارند (حائض و جنب) چه حکمی دارد؟

پاسخ: قرآن به سر گرفتن در شب های قدر برای این افراد مانعی ندارد. اما نباید دست یا بدن آن ها به خط قرآن بخورد. همچنین بهتر است از تماس مستقیم موی سر با خط قرآن پرهیز شود.

سوال: آیا استفاده از شیاف های رکتال (کرم مقعد رکتول) و کرم های واژینال، مبطل روزه است؟
جواب:

شیاف اگر مایع نباشد؛ و کرم واژینال ، برای روزه اشکال ندارد.

منبع: استفتاء سایت هدانا از دفتر آیت الله خامنه ای.

کم استفاده از پماد و واژینال برای زنان در حال روزه [احکام روزه زن حائض]

پرسش: چنانچه خانمی باید برای رحم خود پماد استفاده نماید و مجبور باشد این کار را با وسیله مخصوصی انجام بدهد، روزه ی او چه حکمی دارد؟
پاسخ: معاینات داخلی زنان و استفاده از پمادها و قرص های واژینال و استعمالات مانند آن، غسل ندارد و روزه را باطل نمی کند.

پرسش: چنانچه خانمی در ماه مبارک رمضان بعد از ایام عادت لکه بینی داشته باشد، وظیفه ی او در مورد روزه چیست؟
پاسخ: اگر عادت معین دارد (مثلا هفت روز) و روز هشتم نیز خون دیده است، بنا را بر حیض می گذارد. اگر خون در

روز دهم قطع شد همه ده روز، حیض است و روزه تمام این ده روز را باید قضا کند و اگر خون تا روز یازدهم نیز ادامه داشت باید به حکم استحاضه عمل کند. بنابراین برای روزه، قبل از اذان صبح روز یازدهم غسل می کند و روزه می گیرد.